

Nota van de redactie

- Deze studie was onderwerp van meerdere kritieken omdat de doses levodopa die gebruikt werden in de groep die enkel met levodopa was behandeld, merkkelijk hoger waren dan deze gebruikt in de groep die initieel behandeld werd met ropinirol; dit zou ten dele het verschil in de incidentie van dyskinesie tussen de twee groepen kunnen verklaren.
- In een andere recente studie werd pramipexol, een andere dopamine-agonist, vergeleken met levodopa bij 151 patiënten in een beginstadium van de ziekte van Parkinson [*JAMA* **284**, 1931-1938 (2000)]. De resultaten tonen eveneens minder verbetering van de symptomen van de ziekte van Parkinson, maar ook een geringer risico van dyskinesie met pramipexol ten opzichte van levodopa. Pramipexol verhoogde het risico van slaperigheid en hallucinaties. De auteur van een editoriaal daaromtrent stelt dan ook dat de initiële behandeling van de ziekte van Parkinson individueel moet worden bepaald [*Lancet* **456**, 1416 (2000)].
- Langetermijnstudies naar de preventie van complicaties van een anti-Parkinsonbehandeling, maar ook naar de totale socio-economische impact van de behandeling zijn noodzakelijk.

FLASH

- Recent verschenen de resultaten van een gerandomiseerde, dubbelblinde, placebo-gecontroleerde studie waarin **glucosaminesulfaat** (1,5 g per dag oraal) gedurende 3 jaar werd toegediend aan 212 patiënten met **artrose** ter hoogte van de knie [*Lancet* **357**, 251-256 (2001)]. De resultaten tonen een aanhoudend matig gunstig effect op de symptomen gedurende de ganse duur van de studie. Ook suggereren de bevindingen van radiografisch onderzoek een vertraging van de progressie van de aandoening. In het bijbehorend editoriaal [*Lancet* **357**, 247-248 (2001)] wordt de aandacht getrokken op een aantal methodologische knelpunten.

Glucosamine is een natuurlijk voorkomende stof die belangrijk is voor het metabolisme van glycoproteïnen, o.a. in kraakbeen. In het verleden was reeds in kortetermijnstudies (4 tot 6 weken) bij patiënten met artrose een gunstig effect van glucosamine op de pijn gezien, met weinig ongewenste effecten. In een systematisch overzicht en meta-analyse van deze kortetermijnstudies, vorig jaar gepubliceerd in *JAMA* [**283**, 1469-1475 (2000)], worden deze resultaten bevestigd, maar de auteurs menen dat het werkelijke effect van glucosamine waarschijnlijk geringer is, en dit door de methodologische tekortkomingen en de waarschijnlijke “publication bias”. Glucosamine is in België niet beschikbaar als geneesmiddel. Preparaten op basis van glucosamine circuleren evenwel maar hun kwaliteit kan niet worden gegarandeerd, en de samenstelling kan variëren van het ene product tot het andere. Het gebruik van glucosamine bij artrose blijft momenteel experimenteel.